

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Severino Episc. Septempedæ In Piceno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

Ejus in-
scriptio.

marmoris inscripta, teste Engenio : Divis Severino Noricorum in Oriente Apostolo, et Sosio Levitæ B. Januarii Episcopi in passione socio, templum ubi eorum SS. corpora sub altare majori requiescunt : et Apostolico indultu cum oblatione sacra purgantes animæ liberantur. Ad majus vero altare, sub quo horum Sanctorum condita sunt corpora, hæc leguntur :

Hic duo sancta simul divinaque corpora Patres Siosius unanimes et Severinus habent.
Plura scribit Engenius de templi ac monasterii magnifico ornatu.

Festum S. Severini Neapolitani.

10 Contigit illa postrema S. Severini translato x Octobris, quo die ritu duplici colitur S. Severinus in tota diocesi Neapolitana, ut patet ex Catalogo Sanctorum, quos Decius Carafa tit. SS. Joannis et Pauli Pre-

sbyter Cardinalis, Archiepiscopus Neapolitanus, officio de communi celebrari deinceps jussit in Septembris MDCXIX. Tradit vero idem Antistes in eo catalogo duas olim Neapoli ecclesias nomine S. Severini Abbatibus edificatas; primam in Lucullano castro extra urbem a Barbaria matrona (quam Barbaram vocat), Eugippio memoratam; alteram intra urbem, quæ sola nunc extet a religiosis monachis Cassinensibus culta; inque eam, inquit, hac die (x Octobr.) translatum fuit sacrum corpus S. Severini, Stephano III, Episcopo Neapolitano cedente. En quam apposite vir ille maximus conjecturæ nostræ subscribit, non Episcopo, sed Presbytero Severino edificatam illam fuisse ecclesiam, in quam deinceps est ejus corpus translatum.

DE S. SEVERINO EPISC. SEPTEMPEDÆ IN PICENO.

SEC. VI.
VIII JANUARI.
S. Severinus
Septempeda-
nus Episco-
pus.

Septempeda Piceni, sive, ut nunc loquimur, Marchiæ Anconitanæ urbs fuit, Ptolemæo in 6 tabula Europæ, Antonino in Itinerario, aliisque veteribus memorata. Eam Longobardi, ut scribit Leander, solo æquavere. Ex ejus ruinis nobile oppidum Sanseverinum edificatum. Nomen inditum a S. Severino Septempedano olim Antistite. Hunc vii Junii refert Martyrologium Roman. his verbis : In Piceno S. Severini Episcopi Septempedani. Quo die nullum Baronii ætate antiquius Martyrologium, quod quidem hactenus viderimus, illius meminit. Ferrarius in Catalogo SS. Ital. vi Id. Junii migrasse in cælum scribit : ast in novo Catalogo SS. testatur a Septempedanis vi Id. Januarii coli, suspicaturque hunc ipsum esse qui eo die in Romano Martyrologio S. Victorini frater dicitur, sed perperam Neapoli, pro Septempedæ scriptum esse. Ecclesiæ vero ejus nomine dicatæ consecrationem vii Junii recolunt Septempedani, ut testatur idem Ferrarius.

2 Victorinus Martyr, cujus frater fuisse Severinus Neapolitanus traditur, celebratur in omnibus Martyrologiis xv April. ad aquas Cutylas martyrio coronatus, quod cum SS. Marone et Eutyche S. Flaviæ Domitillam confirmare in proposito tuendæ virginitalis crederetur. Atque hunc Amiterini Antistitem suum fuisse putant. Rursum v Septembris idem memoratur in Martyrologio Romano et aliis, sed veluti diversus, tamen ad Aquas Cutylas interfectus, cum esset Amiterini Episcopus. Ad eo die Severini fratrem vocat, sed manifeste ei quæ Victorini Confessoris sunt tribuit; licet deinde Amiterinum Antistitem creatum velit. Suspiciamus v Sept. olim S. Victorinum Confessorem, Amiterinum Episcopum, celebratum, qui cum Martyr obiisse, et Severinum fratrem habuisse diceretur, hinc præbita occasio existimandi alium esse a Victorino SS. Nerei, Achillei, Maronis, Eutychetis socio, et a Victorino Confessore. Victorini Confessoris nomen Martyrologio Romano adscriptum vii Junii his verbis : Camerini S. Victorini Confessoris. Quod in antiquioribus Baronio martyrologiis non reperimus. S. Severinum Victorini Martyris fratrem, alium ab eo quem Victorini Confessoris germanum astruimus, ante Usuardum qui tradiderit, non legimus. Unde libenter Ferrarii conjecturam amplectimur, ita scribentis : Dum essem Neapoli, ac in tabulis Ecclesiæ Neapolitanæ Severini Episcopi nomen minime descriptum cernebam, diligenter sciscitari a Canonicis aliisque in hujusmodi rebus versatis cœpi, librosque qui de Sanctis Ecclesiæ Neapolitanæ tractant perlegi : tandem me ad Ecclesiam S. Severini contuli, nec quidquam de S. Severino Episcopo, qui Neapolitanus fuerit, scire potui. Severinus enim, qui a Neapolitanis colitur, cuique basilica, in qua corpus ejus asservatur, dicata est, non Episcopus, sed Abbas fuit. Ex quo suspicio mentem meam subiit, nomen Severini Episcopi Neapolitani in Martyrologium alicujus incuria irrepsisse, et

Victorinus
ejus frater.

An aliquis Se-
verinus Nea-
poli Episco-
pus.

uti apud Adonem Acta S. Victorini Martyris cum Actis S. Victorini Confessoris confunduntur; sic Severinum Septempedanum Episcopum, qui, S. Victorini Confessoris germanus fuit, per errorem Neapoli attributum fuisse.

3 Fatetur quoque Baronius in Notis ad Martyrologium vii Jun. ambiguum et subobscuram de S. Severino narrationem esse, propter omnimodam cum S. Severino Neapolitano similitudinem. De Victorino Martyre, et Victorino Confessore alibi agemus, et fortassis interea nancisci certiora licebit. Hic solum Martyrologia profereamus. Ado sic scribit vi Id. Januarii : Apud Neapolim Campaniæ, S. Severini Confessoris, fratris beatissimi Victorini clarissimi viri in miraculis. Qui et ipse fratris imitator, post multarum virtutum perperationem, sanctitate plenus quievit sepultus in loco, ubi primum abstinentissimus, quam ad Episcopatum vocaretur, conversatus fuerat. Eadem habet Notherus; eadem Beda vulgatus. mss. Ecclesiæ S. Lamberti Leodii, et Societatis Jesu Antverpiæ, utrumque Bedæ nomine insignitum : Neapoli Campaniæ S. Severini Confessoris, fratris beatissimi Victorini clarissimi viri in miraculis. Addit ms. Ecclesiæ S. Mariæ Ultrajecti : Qui et ipse fratris imitator existens post multarum virtutum insignia, sanctitate plenus in pace quievit. Quæ, loci duntaxat mutato nomine (quod facile ob S. Severinum Noricorum Apostolum irrepere potuit), S. Severino Septempedano unice quadrant; uti et quæ in veteri Romano habentur : Neapoli Severini Confessoris Victorini fratris.

Quid de eo
antiqua Mar-
tyrologia.

4 Usuardus. Neapoli Campaniæ Natalis S. Severini Episcopi et Confessoris, fratris beatissimi Victorini Martyris: qui Severinus post multarum virtutum perperationem, plenus sanctitate quievit. Eadem habet Bellinus de Padua. Molanus in duabus posterioribus editionibus ista in Usuardo expunxit : Episcopi et Confessoris, fratris beatissimi Victorini Martyris. Hunc enim, inquit in Notis, Ado habet Nonis Septembris. At non Severinum habet Ado Nonis Septembris, sed Victorinum ejus fratrem. Addit Molanus : Usuardo addita putarim quæ expunxi, aut ipsum errando duos Severinos confudisse; Noricorum scilicet Apostolum, et Victorini fratrem. Cum Usuardo convenit Martyrologium Romanum. ms. Centulense, Bedæ præferens nomen : Neapoli Campaniæ S. Severini Episcopi et Confessoris, fratris B. Victorini Martyris. Subscribunt Romano Martyrologio Maurolycus et Galesinius. Fallitur toto cælo auctor Martyrologii Germanici, dum ita scribit : Neapoli in Campania Natalis S. Severini Episcopi et Confessoris, qui frater fuit S. Victorini Martyris, et Neapolitanus Episcopus. Venit deinde in Bavariam, ex edificatoque monasterio cum paucis monachis illic juxta doctrinam Evangelicam vixit, in omni continentia et castitate, in jejuniis et orationibus; obdormivit tandem in Domino.

Quid Usuar-
dus et recen-
tiores.

§ De

EX VARIIS.

5 De SS. Severini et Victorini Actis ita scribit *Baronius in Notis ad Martyrologium vii Junii*: Horum fratrum Severini et Victorini Acta legimus accepta ab ipsorum Ecclesia, ex quibus novimus hos fratres fuisse uterinos, eremiticamque vitam excoluisse: quorum Victorinus cum aliquando lapsus fuisset, arctioribus se disciplinae vineulis mancipavit, ac sancto fine quievit: Severinus autem ad regimen Episcopatus assumptus, sanctitate clarus migravit e vita, cuius venerandum corpus ante quadriennium repperit, honorificentius reconditum est. Floruerunt ambo temporibus Justiniani Imp. cum Vigilius Romanæ Ecclesiæ (ut ipsorum Acta testantur) præsideret. Eorum nos Acta descripsimus ex ms. *Fuldensis collegii Societatis Jesu, contulimusque cum Bonino Mombratio, mss. Metensi, a Jacobo Sirmondo nobis commutato, S. Maximini Treviris, aliisque. Et sunt quidem ea non ineleganter descripta, et pars, ut apparet, majoris operis de Sanctorum rebus gestis; sed discrepant tamen ab iis quæ citat Baronius, cum in nostris nulla aut Justiniani Imper. aut Vigilius Papæ mentio fiat. Consentanea his Actis Ado v Septembr. memorat, sed quæ de Victorini martyrio subjicit, ea ad alium pertinent Victorinum, de quo xv April.*

Acta SS. Severini et Victorini:

NOT. 128.

6 Testatur *Ferrarius in Catalogo SS. Ital. ad v Julii, S. Phylamenæ virginis corpus ne a Gothis inventum discerneretur, in ecclesia cathedrali conditum a S. Severino fuisse: quod cum Justiniani ætate consentit. Inde refellas quod Cæsar de Engenio Caracciolo scribit, eodem quo Victorinum Martyrem tempore vixisse alterum in Umbria Victorinum cum Severino fratre. Idem Ferrarius inventarum S. Severini reliquiarum meminit (quod ex citato Baronii testimonio colligitur accidisse circa an. 1381), traditque vitam ejus tribus libris a L. Franco scriptam.*

Eius.

Inventio S. Severini.

VITA

SS. SEVERINI ET VICTORINI.

Auctore Anonymo, ex veterib. mss.

Aucusque nos Patris Hieronymi dicta referentes per interpretem locutos Lector advertat: reliquum opus, ut sermo noster est, vestra caritas libenter audiat. Quæ enim singulis de Sanctis fidei auctore comperimus, in historiam misimus, ne laterent homines quorum Deum non latuerunt virtutes. Primumque a Victorino inchoantes, quem Severini legimus fuisse germanum, ut velut ab optimo fundamento opus nostrum inchoans, ad perfecti ædificii solida tecta consurgat.

SS. Victorinus et Severinus simul virtuti student:

2 Hi post utriusque parentis obitum, se invicem pædagogantes, pari custodia et mutuo obsequio æmulantes, etiam bonis operibus germanitatis vinculo probabiles Deo hostias obtulerunt; Picentinæ accolæ provinciæ, qua vaduosus *b* Flusor præterfluit Septempedam. Cum legentes Evangelia venissent ad locum, in quo tentator locuples repercussus est audiens a Deo: Si vis esse perfectus vende omnia, quæ habes et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo, et veni sequere me; ne, ut *c* contristati redeuntes, Domini sequenti sententia ferirentur, facilius camelum transire per foramen acus, quam divitem ingredi in regna cælorum, absolventes se a nexu seculi, omnibus distractis facultatibus, pauperibusque divisis, quorum sciebant esse regna cælorum, nihil sibi præter se invicem relinquentes, expediti post Dominum cucurrerunt, ut merito dicerent: Post te in odorem unguentorum tuorum currimus, possentque cum Petro dicere: Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te. Alter itaque serviens alteri in mutua vice, et æmula caritate, servabat imperium libertas: nihil deerat, cum nihil haberent.

Cant. 1. 3. Matth. 19. 27.

bona sua dant pauperibus.

3 Igitur Victorinus spirans altius, et idipsum quod

sibi parebat imperfectum computans, nec satis sibi factum, si alteri liceret in altero; sic germanum allocutus est: Mi frater care, magis jam ex confamilatu Dei quam ex germanitatis vinculo, si ideo vendidimus omnia, ut expediti sequamur Dominum, cur mutua caritate separamur a Deo? Nam cum mihi in te idem, quod tibi in me juris sit, nec mihi deest servitium, nec tibi. Paret alter alteri, dum facio, quod jubes; et quod jubeo, facis; non facimus quod jussit Deus. Sumo indumentum tuum, tu meum: sic geminæ sunt singulæ vestes, cum utrisque suæ communes sint. Eremum peto, quæ perfectos habet. Eumque dictis faciens vale, se de tugurio eliminat, silvas petit vicini montis, quem dicunt *d* Prolacem. Nec defuit habitaculum, quod natura præstiterat: sedit in specu excelsæ rupis, quod subter fluentis aquæ geminum sinuarat abruptum, uni tantum hospitium viro, ut sedens somnum caperet; vel si reciperet alterum, stans oraret. Texit ostiolum vimine, ut ex antro faceret domum. Hic annum perpetim legens, oransque pernoctat, otiosum agens negotium: et cui nullus intercederet, soli se exhibebat Deo.

Victorinus in eremum secedit:

NOT. 129.

in specu habitat.

4 Cum hæc antiquus hostis bonorum, solito invidens modo, simulans puellam, seque ad antrum viri velut oberraret, applicuit, et sic humili voce obsidens, ut expugnaret, verba cum gemitu dedit: Heu me miseram, quoniam per diversa trahor silvarum errore et tenebris vaga! Nec locus agnoscitur, et iter quaeritur, et aviis impedimur. Quisquis es istius domini loci proculdubio pararis, cui cælum undique et undique silvæ, fac me virtutum tuarum opus. Eripe frendentibus apris, redditurus statim, ut eluxerit. Nec longum poseo habitaculum; unius noctis hospes ero: satis superque sufficeret operiri limine tuo, ni me fragilis sexus urgeret, et transeuntium rictus tererent ursorum. Ecce sævientes ululant lupi, fer opem, dum potens sit: quod victura sum, tuum erit; si moriar, tuum. Sæve artifex, quid non expugnas dolis? Reserat Victorinus cellulam, et hostem secum, dum miseretur, includit. Jubet, ingressa ut resideat in angulo, quia et ipse in alio sedit, ut caperet utrumque.

Demonem puellæ errantem specie in specum admittit.

5 Vix horæ spatium intercesserat, dum inter molimina et assiduum corporis motum protenso pede tetigit hominem Dei, et velut compungens *f* vulnere noxio calore succendit. Addit igniculum dulcedo sermonis, et malesana jam viscera decus formæ sauciat. Exquisitos cerneret oculos male radiantes, vultumque feraliter nitidum: quasi per intexta vimina lunares radii fulgebant: urget facinus solitudo: quæ sit acturus, utpote sine teste, mentitur ignorari, cum constet magis id omnibus sciri, quidquid Deo tantum teste peccatur. Sed postquam ad opus sceleris est perductus; resupinus in juvenem prædo consurgit, et qui expugnator fuerat pudoris, censor extitit castitatis. Quid agis, inquit, vir perfectissime, cui etiam frater gravis fuit? Tu ne adjungeris alteri, qui recessisti a tuo? nonne tibi germani tunica gravis erat, adeo ut censum integrum computares; qui vices duorum, ducebas officium servulorum; qui novum silvis dogma constituens, suadebas scopulis castitatem; adeo immemor nostri despectorque roboris, ut vetustum sperneres bellatorem? Disce quanti impugnentur insidiis: jace saucius, qui præsumperas *g* et coronam. Statim, ut hæc locutus est ex oculis decepti velut fumus evanuit. Jacuit, qui ceciderat, diu: et tanquam cadaver exangue, nocte perpetim sine aspiratione duravit.

Ad peccatum inducitur:

videtur a demone: NOT. 130.

6 Sed postquam luce clarescente sidera delitescunt, fugiens testem criminis cellulam, nocentes deserit silvas: redit ad germanum: atque in currentes lapsus pedes, diu vocem pudore compressit, prodens tamen lacrymis se dolere, quod erubesceret dicere. Sed postquam caussam victus exposuit, et a consolantis affectu, *h* pœnam sibi ipsi censor imposuit: findens namque

redit ad fratrem:

h

namque arborem, manusque inserens, et præduratam cuneis pessulans cicatricem, agit, ut in supplicium pedes pendeant, qui ante Deum stare noluerunt : una sub obstatione colligat fratrem, ne quis se prius solveret, quam, cui deliquerat, ignovisset.

7 Sed mox Severinus sancto Episcopo nuntiavit de fratris facto, et pœnæ novitatem, quam ipse sibi ingesserat. Deducit *i* suum Pontificem ad locum : qui allocutus pro ingenio, cum satisfactionem diceret, volens solvere, prohibetur a revincto. Id ipsum grate obviat differens, orat, benedicit, redit. Cumque id ipsum sæpe fecisset, interim vinctus post impetratum jejuniū vespere Dominica modicum panem, nec plus aut minus aquæ coactus a fratre capiebat, qui etiam se simili cibo et jejuniū pro fratre macerabat.

8 Jam ferme totum transierat triennium, absumptisque inedia visceribus, vixque inhaerente cute sola in vinculis ossa pendebant. Laxior pœna nondum retentura suspensum, si voluisset revinctus vitare supplicium. Igitur cum hoc per omnes fama jactaret, in alieno casu sui quisque misericors, coeunt omnes ad Episcopum, qui hujusmodi ambiret invidiam. Clamant esse solvendum, quem etiam pœna ingereret absolutum. Venit cum omnibus ad monasterium : nec, ut solebat, lenis, sed plurima auctoritate succinctus : ac sic erecto supercilio alloquitur revinctum : Satis exhaustum est pœnarum. Crede Victorine mihi, si credis Deum, tecum hoc jam meo agi sacerdotio, quod Petro Christus contulit, cujus nos heredes sumus : in cælo solvitur, quod in terra solvitur, quia et quod ligatur in terra, ligatur in cælo. Cum videam tibi etiam ipsa vincula jam parcere, quæ cernimus laxiora; solvo in terra, quem solum confido apud Regem cælorum. Sed postquam hæc Episcopus est locutus, statim ad referendum arborem, artificum manus et multitudo colligitur, et dum Victorinus nequiret resistere, nec sic optare absolvi, petit hebdomadæ jejuniū, ut cum cunctis se oratione et jejuniū juvantibus solveretur. Impetrato statim, quia non longe distulerat, et ne minus crederetur dolor alienus, impleta hebdomada redit cum populo Episcopus. Omnis ætas, uterque sexus accurrit, magnis ac minimis terra densatur, scanditur tectum monasterii, vicinæ arbores onerantur, clamor idem omnium : Beatissime Papa, absolve quem absolvit Deus. Tunc Episcopus exerta manu facto silentio, sic locutus est : Expletum est, Victorine, jejuniū, quod petisti : redde, quod promiseras; stet sermo, quem dixeras; ne iterum mentiendo pecces, et jam non est alia pœnitentia. Tunc S. Victorinus ubi se verbis constrictum vidit, elevans ad cælum vultum post triennium, quia elevare vincula non permittebant manus, oblatoque prius a Sacerdote sacrificio, altum congemiscens sic locutus est ! Deus Pater unigeniti tui filii Domini Jesu Christi, cum quo per Spiritum sanctum universa fundasti; per quem hic mundus in diversas est species divisus; qui es omnium creaturarum reparator et conditor; per quem et factus homo et refectus est; per quem et concessa immortalitas et victa mors, inducta per diabolum, sed subacta per Christum; per quem renati secunda nativitate sumus, si tamen peccare desinamus, quia primam peccando violavimus; per quem hujus lucis usum cum fratre commerui, meque vita sine fratre privavi; a quo mundi censum cum luce suscepimus, ob quem mundi censum pro immortalitate distraximus, ut pura tibi servitia exhiberemus; si te pura mente secutus sum, ut essem perfectior, et a fratre discessi; si te omnibus præposui affectibus; si te *k* in nocentibus silvis solum quaesivi; si te in illo meæ carnis ergastulo semper oravi; si et quod sum deceptus a diabolo, misericors fui; si quod persuasus sum admisisse, tamen tibi sine teste peccavi; si ad te statim lapsus cucurri; si tibi me reum cum fratre obtuli, qui sine fratre deliqui; si ut satis-

facere delicto, huic volui subjacere supplicio; si me reum feci ante judicium, si ad te cum mea pœna festino; si satisfeci pœna; converte sententiam : sit absoluti testis hic populus, qui est testis addieti. Si jam mereor veniam, solve vincula mea; si adhuc pœna superest, detur dilatio solventis.

9 Vix hæc Victorinus ediderat, *l* cælumque ex serena parte contonuit, vinclaque arboris purior ignis absolvit. Ruit in faciem turba circumstans, et qui ceciderat solus erectus est. Itaque omnibus collaudantibus Deum, deductus est ad ecclesiam, in qua degens sine crimine raptus brevi ad urbis *m* Amiterinæ Sacerdotium. Cumque esset omnibus virtutibus pollens, ut Angelicus haberetur, choros meruit introire Sanctorum; regnante Domino nostro Jesu Christo, qui vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen.

10 Porro Severinus, quem supra memorati diximus fuisse germanum, dum magno studio edomat carnem suam, ut illius fraudem, qui fratrem deceperat, posset vincere, et omnes ejus impetus evitare, cumque germani culpam velut suum delictum in se ipse damnasset, ut impleret, quod dictum est : Frater fratrem adjuvans exaltabitur, Septempedana meruit Ecclesiæ Sacerdotium : *n* quem locum ut merito se probaret indeptum, brevi omnibus æquiparans non potuit superari. Sed quia hic breve est omne quod magnum est, ad caelestia cito meruit regna migrare *o* vi Kalendarum Maias; in eodem sepultus loco, in quo habuerat monasterium, et quod dilexit in corpore non deseruit sanctitate: plures enim nunc in spiritu, quam tunc præsens, exhibet medicinas.

11 Sed tacendum non puto, quod de ejus comperimus sanctitate. Nam cum Idibus Maiis ejus depositio celebretur, licet et Kalendis Maiis, quibus est indeptus Sacerdotium, turba conveniat; tamen ad supradictum diem velut ex omni orbe devota convenit multitudo : accurrunt plurimi Sacerdotes, ut et devotionem deferant et benedictionem deportent : sed pridie quidam Innocentius vir sui nominis, *p* auctor adhuc et unicus, vicum *q* Faverianum petens, vident noctis medio lucere silvas ita ut incendium crederet, sed cum *r* strepitus existeret, ingrediens quemdam locum credens iter Rectorem Provincia noctu ingredi, paullulum se ex aggere *s* elaterat pavens, ut e vicino causam disceret. Nec longum post spatium, vidit quatuor cum funalibus præcedere, quorum illud lumen erat : duos post eos stolatos ire cum virgulis, post unum residentem in equo, cujus et vestium candor et capitis nivem antecederet. Post quem calvus alius equo vehebatur : quos magna sequebatur peditum multitudo, e quibus unum, qui claudicans remanserat, curiosius inquiri, qui essent; et ait, quatuor lampadarios quatuor esse Episcopos *t* Xystum, Marcum, Marcellum, et Julium; duos cum virgis, Stephanum et Laurentium : duos sedentes, Duos Apostolos Petrum et Paulum; reliquosque sequentes, Martyres et Episcopos : Sed et *v* Zipherinum ire cum mutatoribus Petri, qui rogatus a Severino semper hac die intersit, ut benedicat populum et visitet. Quis de meritis ambigat Severini, cui tantum videt Apostolos deferre? Vel quis et hunc immerentem aestimet, cui est videre permissum?

12 Sed si quis etiam vitam vult scire Innocentii, paucis audiat verbis : Cum hæc vidisset, statim ad ecclesiam properavit, factusque catechumenus, interposito tempore etiam baptizatus est. Nec unquam deserens ecclesiam factus Clericus, etiam Presbyterii meruit benedictionem, ut semper innocens atque in sua innocentia permaneret, ut de eo dictum putemus : Ecce vir Israelita, in quo dolus non est. Hic aliquando cum ad S. Severini monasterium properaret, in quo erat ordinatus, sequitur eum ovicula, in qua totus ei census erat, et cum nequiret transire Flosorem,

AUCTORE
ANONYMO
EX MSS.

l
Vincula ejus
igne caelesti
solvuntur.

m
Fit Episcopus
Amiterinus.

Severinus fit
Episcopus
Septempeda.

Prov. 18. 19.
n

o
Moritur cla-
rus miraculis.

p

q

r

s

SS. Apostoli
aliisque SS.
ad festum S.
Severini con-
veniunt.
t

v

Innocentii vi-
sio, conversio,
innocens vita.

i
Integra heb-
domada jeju-
nat, uti et Se-
verinus.

Jubetur ab
Episcopo
solvī, post
triennium.

Deum orat.

k

EX MSS.

x

Ovis mirabiliter locuta.

Flosorem, quem imber incitaverat; forte per α tigelum, quod ripis superposuerant pastores transiit, ove in alia relicta ripa: quæ erumpens in vocem hoc ait: Cui me hic reliquisti? Tunc vir plenus Deo inquit: Transi, quia ego ipse transivi in nomine Domini Jesu Christi. Tunc animal innocens sumpta per Deum fiducia sequitur Innocentium. Per meritum pastoris, est data vox pecori, et confidentia per Dominum nostrum Jesum Christum, qui vivit et regnat in unitate Spiritus sancti per omnia secula seculorum. Amen.

Explicit vita SS. Victorini et Severini, duorum germanorum ex Picentina provincia, qui prius solitariam simul ducentes vitam, postea Episcopalem sortiti sunt nobiliter eminentiam.

a Hoc exordium aberat ab aliquot mss. Ex eo colligitur, hanc narrationem partem esse majoris operis.

b Propter Septempedam qui nunc fluit amnis, Potentia dicitur. Cluverius Flosorem nunc Chientum dici putat, qui Tolentium aluit. Potius veteri scriptori habenda fides.

c Momb. extristati.

d Lacus est in Apennini valle, quem Potentia flumen exhaurit, cui oppidum hodie apud confluentem appositum est, vulgari vocabulo Fioraco. Id antiquis fuisse dictum a situ ante lacum PROLAQUEUM, ut in Equis ad Anienis ripam oppidum sub lacu erat SUBLAQUEUM, ex Antonii disco Itinerario, ubi iter est ejusmodi: Nuceria, Dubios, Prolaque, Septempeda, Treca, Auximum. Ita Cluverius Ital. illustr. lib. 2, cap. 6. Verisimile est montem huic oppido vicinum intelligi, vel jugum aliquod Apennini.

e Atii silvis, errore, etc. ut et Ado.

f Al. vulnere noxio, calorem. g Al. de corona.

h Hic fortassis aliquid deest.

i Camerinensem, ut ait Ferrarius. Est Camerinum inter Chientum et Potentiam amnes situm, haud procul a Prolaqueo.

k Al. innocentes. l Al. cælique.

m Amiternum Sabinorum urbs celebris fuit: ea eversa, magnorum operum, theatri, templorumque supersunt vestigia, ut Leander testatur; superest ecclesia D. Victorino sacra, (teste Ferrario) Martyri, ut remur, qui ad Cutilias aquas interfectus tamen juxta Amiternum sepultus est, et Episcopus Amiterninus fuisse illorum populorum traditione creditur. Sedes Episcopalis Aquilam Amiterno est translata.

n Ms. Met. Quem locum merito indeptum virtutes per eum factæ declarant.

o Ms. Met. v Id. Januar. forte vi Id. Januar. scriptum fuit. Certe xxvi April. xv et i Maii, qui dies hic exprimentur, nullum e nostris Martyrologiis ejus memini.

p Absunt quatuor hæc vocula a quibusdam mss. In nonnullis est Actor, id est curator fortassis ac dispensator ejuspiam, aut viri potentis, aut heip. Suspicetur aliquis legendum, Actor adhuc et nimus.

q Fabrianum interpretatur, nobile hac tempestate oppidum inter Sentinum, Camerinum, et Matelliam; in cuius agro Attigio vicus, in Attidii oppidi ruinis.

r Al. trepidus. s Momb. eximi.

t Coluntur sancti Pontifices, Sixtus I, 6 April. ii, 6 Aug. iii, 28 Martii. Marcus 7 Octob. Marcellus 16 Janu. Julius 12 April.

v Ms. Fuld. Ziferinum an Severinum, sive ad oppidum S. Severini? Est atioqui in eadem Umbria Tifernum Tiberinum, apud Tiberis ripam, quod nunc Gitta di Castello dicitur, alterumque Tifernum Metarense, nunc S. Angelo in vado, ad Metarum flumen in Ducatu Urbini. Neutrum tamen Septempeda admodum vicinum.

x Ita mss. pro tigillo. Momb. particellum.

NOT. 131.

DE S. AFFLINO EPISCOPO ET CONF.

VIII JANUARI.

Afflinus Episcopus et Confessor refertur hoc die in Martyrologio Coloniensi excuso an. Ch. MCDLXXX, in Addit. Carthus. Colonien. ad Usuardum, Editis an.

Ch. MDXVI, itemque in Molani I edit. Martyrol. Germanico, ac Ferrario, qui Afflinium vocat. Aliud nihil de eo comperimus.

DE B. BALDUINO MART., ARCHIDIAC. LAUDUNENSI.

SEculo VII.
VIII JANUARI.
Balduini nomen in martyrologiis.

Agitur B. Balduini, sive Baldwini, aut Baldoeni natali VIII Januarii; quo die ista habet ms. Florarium Sanctorum: Ipso die S. Balduini Levitæ et Martyris. Ferrarius in generalicatalogo Sanctorum, et Martyrologium Germanicum: Lauduni in Gallia S. Balduini Diaconi et Martyris. Andreas Saussaius in supplemento Martyrologii Gallicani: Apud Laudunum Clavatam, natalis S. Balduini Diaconis et Martyris, qui filius Alduini Comitis et S. Salabergæ post obitum viri Abbatis; ad Christi famulatum ab ineunte ætate se convertit, sacrisque Ordinibus initiatus, apud eam urbem Levitico ministerio cum sanctissime fungeretur, pro pietate et justitia, cujus perpetuo zelo flagravit, ab impiis interemptus occubuit.

2 Molanus in Addit. ad Usuardum: Apud Laudunum Gallie, B. Balduini Archidiaconi et Martyris: cujus actus in vita Salabergæ matris ejus continentur xxii Septembris. S. Salabergæ vitam habemus ex codice Longpontico a Nicolao Belfortio descriptam, et, ut suspicamur, paulum expolitam: sed in ea licet mentio fiat S. Balduini, non tamen narrantur res ab eo præclare gestæ; ut suspicemur Molanum tulentiorum aliquam S. Salabergæ vitam vidisse. At B. Balduini separatim historiam qualemcumque exhibuit nobis ms. codex Corsendoncani Canonorum regularium monasterii. Brevior aliquanto extabat in ms. Sanctilogio Guilielmitarum Brugensium, e qua Belgicam, quam edidit, efformavit Heribertus Rosweydnus noster.

Ætas.

3 In hac vita ætas non exprimitur B. Balduini, solum dicitur mater ejus Salaberga, regnante Dagoberto, (qui anno Christi DCXLV obiit, regni Neustriæ XVI, cum antea Austrasiis aliquot annos imperitasset) nupsisse Basoni. Aliquanto distinctius colligi ætas illius potest. Nam S. Eustasius in vita S. Salabergæ dicitur, cum curam fratrum Luxoviensium tribus circiter egisset lustris, vita functus, eique S. Walbertus successus, cum

necdum Basoni juncta matrimonio esset Salaberga. Sive ab ejectione S. Columbani, sive a Theodorici cæde tria illa ordienda sint lustra; (quod XXIX Martii in Eustasii vita disquiremus) non potest illud matrimonium ante DCXV, forte nec DCXXVIII Christi annum contigisse. Quinque dein liberos suscepit Salaberga, et quibus tertia fuit S. Austrudis Virgo, quintus Baldoenus, quem et ipsum juxta priores omnipotenti Deo sacravit. Erat porro Austrudis, cum ei mortua est mater, annorum viginti; Balduinus aliquanto adolescentior: qui cum deinceps vir prudens, in rebus gerendis industrius, sororis monasterio utilis, ei et quibus ipsa præerat sanctimonialibus familiaris fuisse prædicatur, debet fuisse tum ætate provectior; neque enim juvenem adhuc, quovis consanguinitatis aut pietatis prætextu, decisset virginum aut res familiariter curare, aut alioquin amicitias colere. Mortua igitur videtur S. Salaberga circa annum DCI, aut paullo post. Ut enim ex ejus vita colligitur, S. Ansericus dudum ante eam decessit, qui tamen minimum usque ad v Septembris anni DCXVI, superstes fuit, cum tradatur SS. Crispini et Crispiniani (de quibus XXV Octob.) reliquias invenisse, præsentem S. Eligio jam Episcopo, qui eo anno mense Maio consecratus est.

Mors S. Salabergæ.

4 Accedit quod Archidiaconus fuisse Laudunensis Ecclesie B. Balduinus scribitur. Ita enim habet Claudius Robertus in catalogo Laudunensium Antistitum: x Serulfus, cujus Archidiaconus B. Balduinus S. Austrudis frater. Andreas Saussaius in supplemento Martyrologii ad xvii Octob. Cælestem anlam hodie ingressa est S. Austrudis virgo: cujus frater B. Balduinus, S. Seculphi Laudunensis Episcopi Archidiaconus, sectator etiam et socius in gloria æterna, sancta ex conversatione et fidelis dispensatione effectus est. Hujus Seculphi, sive Serulphi non reperimus adhuc in martyrologiis nomen. Ceterum hoc Archidiaconi munus non nisi ætate et scientia maturo commissum visisimile est. Videri igitur potest Ebroini temporibus esse interfectus

Balduinus Archidiaconus Laudunensis;